

ACCIO

28

CIUTADANA

EDITORIAL

Els conflictes socials i la República

Abans del 14 d'Abril, quan la República era un anhel, mig il·lusió i mig quimera, el canvi de règim significava moltes coses. Ara, una vegada instaurada i en camí de definitiva consolidació, la República significa totes aquelles coses i una cosa més: Una cosa en la qual s'havia pensat poc i de la qual s'havia parlat menys: la República significa un nou mètode per a la vida nacional.

Ho vénen dient els ministres en les propagandes polítiques dominicals i ho demostren amb la seva labor d'entre setmana. Ho digué Azaña d'una manera clara i concreta en el sopar del Frontó, i cada dia en dóna proves paleses al més orb. Nosaltres tampoc ens cansarem de repetir-ho, perquè tampoc ens podem cansar de demostrar-ho.

Nou mètode per tot. Per la laboriositat i l'honestat en el trafiqueig del governar; per la vida parlamentària; per la disciplina en les esferes i en les institucions tradicionalment indisciplinades, per intervenir, entendre i resoldre en els conflictes d'ordre social.

En tots els aspectes podríem aportar copiosos exemples del nou mètode de la República. Limitem-nos a subratllar, avui, aquest darrer, tota vegada que les circumstàncies generals i locals el fan d'actualitat. Fixem-nos, sinó, en els milers i milers de minaires d'Astúries, abandonant els forats tenebrosos de les mines, en justa vaga, que en lloc de topar-se com abans amb els mausers de la guàrdia civil reben la visita del mateix ministre d'Agricultura, el qual estableix una fórmula d'arranjament. Fixem-nos, encara, sense moure'ns de casa nostra, com han estat enfocats conflictes socials recents pel nostre Governador republicà, home que posseeix la consciència i el to, el mètode de

la jove República. Mesures previsoras, justos i humans repartiments de feina—que és repartir-se el pa—abans de permetre tancaments d'indústries o acomiadaments d'obriers. La crisi suro-tapera ofereix més d'un exemple. Mesura previsoras, també, la resistència a acceptar el tancament de la S. A. F. A. de Blanes, fent ús de totes les atribucions de la Llei, que permet la continuació del treball i l'esperança d'una completa normalització. Atenció sol·licita per les reclamacions justes, siguin individuals o col·lectives i quan el plet és al carrer, endegar-lo per les vies legals, valorar la raó i moure la bona voluntat per a solucions de justícia, però d'harmonia, com en el cas de Salt, feliçment resolt.

És evident que podrien aportar-se exemples de lamentables fets ocorreguts en el territori de la República, en contraposició amb les nostres paraules. Són, però, reminiscències de l'antic mètode de la Monarquia que patrons obcecats i obrers enganyats s'entesten en mantenir. La Monarquia, falsejant el sentit del lema del liberalisme econòmic: "**laisser fer, laisser passer**", quan es plantejava un conflicte social el deixava de banda a la voracitat dels interessos contraposats, amb plena consciència de la desigualtat d'armes, puix mentre l'un lluitava pel major guany, l'altra lluitava per l'existència, resolguent en darrera instància la força pública quan la fam portava els obrers a la desesperació.

Dissortadament, no tots els obrers, ni en tots els indrets, els obrers s'han donat suficientment compte del nou mètode de la República en els conflictes socials. El dia que ho facin, sigui quin sigui el seu concepte de la societat nova, veuran un camí més franc i més obert vers la justícia social.

SETMANARI DEL PARTIT R.F.N
DE LES COMARQUES GIRONINES

GIRONA
10 març 1933

15 CTS